

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Управління проектами в закладах охорони здоров'я»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. са, вул. Пастера, 2а.
Викладач (-і)	завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Фомичова Марія Павлівна, лаборант кафедри 067-970-30-04 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Інформація на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - сукупність теоретично-методологічних підходів та практичних аспектів формування методології розробки і впровадження, науково - дослідного проекту в системі охорони здоров'я, від етапу створення і розвитку концепту до стадії готового проекту, в рамках сформованого бюджету та термінових границь.

Мета дисципліни: набуття здобувачем теоретичних знань, формування професійних компетентностей та практичних навичок в галузі управління проектами, як парадигми системного, процесного та ситуаційного підходів, для ефективного використання отриманих знань в процесі формування та реалізації проекту в системі охорони здоров'я.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Вивчення організаційно-економічних відносин, які визначають процедуру управління проектами як ідеєю наукового дослідження в системі охорони здоров'я відповідно до Національної концепції розвитку системи громадського здоров'я.
2. Освоєння основ процедури зародження, розробки і впровадження ідеї проекту.
3. Формування вмій та навичок щодо комплексного дослідження ринку медичних послуг, використання знань про маркетингове планування проектів в системі охорони здоров'я.
4. Формування вмій та навичок щодо визначення вартості розробки та реалізації проектів в

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

охороні здоров'я, а також системи контролю за його ефективністю.

5. Формування вмінь та навичок щодо фандрейзінгу та використання ресурсів в проектній діяльності, технологій стратегічного планування та аналізу, методів бізнес - планування.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- теоретичні та методологічні основи управління проектами, тенденції його розвитку у публічному секторі, та роль у забезпеченні належного рівня та якості надання послуг охорони здоров'я;
- характерні особливості проектів у сфері охорони здоров'я та розуміти основи розроблення суспільно-важливих проектів, зокрема, відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку системи охорони здоров'я на місцевому та регіональному рівнях;
- сутність інноваційності проектів розвитку у сфері охорони здоров'я ;
- системи формування, розподілу та освоєння освітніх та наукових грантів на національному та міжнародному рівні;
- базові засади маркетингової діяльності та маркетингового планування проектної діяльності в системі охорони здоров'я.
- умови участі та технологію підготовки заявки на грант, планування та розподіл ресурсів, контроль за їх використання та звітування за гранові кошти;
- формування структури проекту, технологію розробки проекту та систему управління якістю проектів.

Вміти:

- приймати управлінські рішення із забезпечення і реалізації проектної діяльності закладів охорони здоров'я;
- володіти технологіями управління системою охорони здоров'я, плануванням, організацію та контролем виконання завдань державних, регіональних, галузевих (міжгалузевих) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі;
- управляти ресурсами медичної установи з позиції ефективності, планувати ціни на медичні послуги в закладах охорони здоров'я державної та приватної форм власності в процесі формування та розвитку проектної діяльності;
- визначати ефективність діючих форм і методів управління проектами за результатами аналізу результатів дослідження на завершальних стадіях проекту, на основі вітчизняного і зарубіжного досвіду в контексті європейської інтеграції;
- планувати та розробляти конкурентні стратегії формування та реалізації проекту на ринку медичних послуг, в тому числі маркетингові, на основі технологій стратегічного аналізу;
- розробляти бізнес-стратегії та бізнес-плани інвестиційних та соціальних проектів в сфері охорони здоров'я.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність системного управління проектами в охороні здоров'я

Суть поняття управління проектами. Основні характеристики проекту, які відрізняють його від інших видів робіт, які виконуються в закладах охорони здоров'я. Передумови, джерела, причини та ключові напрями змін сучасного середовища проектного управління. Поняття менеджмент-орієнтованого управління та менеджменту охорони здоров'я, їх ключові ознаки та принципи функціонування. Особливості розроблення документів стратегічного характеру (стратегій, програм, концепцій, проектів) у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг. Системні властивості проекту. Методологія системного аналізу. Групи процесів управління проектами.

Тема 2. Формування і наповнення структури проекту, з використанням критеріїв WBS та SWOT - аналізу

Стратегічне планування в системі проектного менеджменту. Принципи та процедура SWOT – аналізу. Функції, підсистеми та методи управління проектами. Підсистеми управління проектом включають: управління змістом і обсягами робіт, часом, тривалістю, вартістю, якістю, поставками, розподілом ресурсів, ризиками, та інформацією. Методи управління проектами.

Ініціація проекту. Планування цілей проекту. Розробка ієрархічної структури робіт (WBS). Підтвердження цілей проекту. Контроль над змінами цілей.

Загальна характеристика та значення структуризації проекту. Основні завдання структуризації проекту. Основні підходи до структуризації проекту. Можливі помилки структуризації проекту. Поєднання структур проекту. Організаційної структури проекту та структури витрат проекту.

Тема 3. Розробка проекту в системі охорони здоров'я з урахуванням критеріїв SMART та життєвого циклу проекту.

Поняття життєвого циклу проекту та зміст основних його фаз. Класифікація проектів в залежності від ЖЦП. Виокремлення проектів за такими ознаками, як масштаб, складність, термін реалізації, вимоги щодо якості, вимоги щодо обмеження ресурсів, рівень учасників, характер цільового завдання, головна причина виникнення проекту. Планування життєвого циклу проекту як процедура управлінського вибору. Учасники й оточення проекту. Життєвий цикл проекту медичного закладу.

Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попереднє пророблення цілей та завдань проекту, передпроектні дослідження можливостей виконання проекту, заключні проектні дослідження. Структура проектного аналізу: технічний аналіз, комерційний аналіз, фінансовий аналіз, екологічний аналіз, організаційний аналіз, соціальний аналіз, економічний аналіз.

Тема 4. Специфічні особливості планування розробки і впровадження проектів в охороні здоров'я

Поступове втілення «Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я» передбачає подальше оновлення на всіх рівнях системи філософії управління медичними установами за рахунок підвищення якості управління портфелями і програмами проектів. В ході медичної реформи з квітня 2020 року державні та комунальні заклади охорони здоров'я перейшли на фінансування від НСЗУ. Уже навіть в цьому аспекті актуальними є питання управління змінами. Методологічні підходи до планування проектів (принципи планування проектів). Зміст концептуального, стратегічного та тактичного планування.

Схеми управління проектами. Сутність сіткового та календарного планування. Поняття та доцільність розробки сіткового графіка. Методи календарного шанування. Сіткові графіки: основна мета та завдання розробки. Основні принципи побудови та відмінності стрілочних графіків та графіків передування. Види логічних зв'язків у сіткових графіках. Побудова умовних

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

діаграм. Система PERT. Методологія обчислення параметрів сіткового графіка: ранніх та пізніх строків початку і закінчення, визначення критичного шляху, критичних та некритичних робіт, запасу часу по некритичних роботах.

Тема 5. Організація процедури презентації та захисту проєкту. Орієнтація на результат.

Створення портфолію проєкту для презентації: Опис проблеми, на вирішення якої спрямовано проєкт. Визначення мети, завдання, предмету та об'єкту, проєкту аспіранта. Визначення границь зовнішнього та внутрішнього середовища дії проєкту. Визначення наукової та практичної новизни проєкту, в рамках обраного дослідження. Очікувані результати / зміни в період формування та реалізації проєкту. Досвід з реалізації подібних проєктів. Позиціонування проєкту як індивідуальної наукової діяльності. Оприлюднення результатів дослідження. Захист індивідуального проєкту.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. / за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
4. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
5. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
6. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
7. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
8. Управління проєктами та ризиками: Навчальний посібник. Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Додаткова:

1. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд, 2018. 240 с. URL: <https://www.yakaboo.ua/upravlenie-proektami-1639980.html>
2. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник / О.А. Мартинюк, Н.І. Серебряннікова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
3. Мартинюк О.А., Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. *Причорноморські економічні студії*. 2016. № 6. С. 75-79.

Інформаційні ресурси:

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
2. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>.
3. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/en/struktura>.
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>.
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра менеджменту охорони здоров'я

<http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-ryнку-v-iznoho-medvchno-ho-turyzmu-v-ukraini>.

9. Медико - правовий портал. URL: <http://103-law.org.ua>.
10. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>.
11. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>.
12. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
13. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua.
15. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи студентів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.
За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету